

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA HISTORIE

ROK 1968 VE VZPOMÍNKÁCH OBČANŮ OKRESU CHEB
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
Štěpán Strejček

OPONENTSKÝ POSUDEK

Bakalářská práce se věnuje traumatickému období českých dějin, jakým je počátek dvacetileté okupace Československa sovětsko-ruským impériem v roce 1968, navíc na příkladu Chebska, které bylo v bezprostřední blízkosti tzv. železné opony a komunistickou propagandou bylo představováno jako strážní region čili „hráz míru“ vůči „imperialistickému Západu“. Student v úvodních kapitolách osvědčil znalost základní literatury a teoretického instrumentáře metody „oral history“ a plně si uvědomoval též úskalí vlastní role „tazatele“ v rámci rozhovorů vedených s pamětníky k tématu invaze Sovětského svazu a jeho satelitů do neposlušné československé gubernie zachvácené nebezpečím „pražského jara“. Na základě archivních pramenů je rovněž přehledně zpracována situace na Chebsku v prvních dnech sovětské okupace. Interview byla uskutečněna celkem se šesti pamětníky, což samozřejmě neumožňuje širší interpretaci, spíše komentovanou sondu. Z výroků „narátorů“ jasně vyplývá, že Chebsko té doby vnímali jako periferii, do níž vlastně nedolehly akcenty „socialismu s lidskou tváří“. Jenže i Cheb či Mariánské Lázně byly v době tzv. Pražského jara místem probuzení svobodomyšlnosti, jak víme z některých recentních výzkumů (Lenka, Poórová: Cheb v období Pražského jara a srpnových dnů roku 1968, Ústí nad Labem 2015 – bakalářská práce, UJEP). Je také škoda, že v práci nebyla reflektována i další paměťová literatura související s Chebskem (např. Marie Plešáková – Milan Knížák: Mariánské Lázně. Vzpomínky na 21. srpen 1968, Mariánské Lázně 2018). Až mrazivě působí skutečnost, když narátoři sice vyjadřující zděšení nad okupací, ovšem často používají nikoliv vlastních slov, nýbrž (podvědomě) i rétorické figury nastupující normalizace. Ze souboru rozhovorů se pak zcela vymykají výroky JUDr. Václava Sloupa, jenž právě v oněch časech směřoval jakožto budoucí voják mezi komunistickou elitu a dodnes je aktivním komunistou – jistě, každý má právo na svůj názor, nikoliv ovšem na vlastní („alternativní“) fakta. Je také škoda, že některá z otázek v rozhovorech nesměřovala například k reflexi tzv. moskevských protokolů a návratu našich „unesených soudruhů“ v čele s Dubčekem do Československa. Zajímavě se to však objevuje ve výpovědi respondentky Olgy Růžkové: „V Moskvě našim státníkům Brežněv vyčínil, co jsme si to dovolili...“ Celkově považuji bakalářskou práci Štěpána Strejčka za více než zajímavou a přínosnou pro výuku moderních dějin ve školách na Chebsku, přičemž **navrhuji, aby byla hodnocena známkou výborně.**

doc. PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D.

V Praze dne 27. srpna 2019

SHODA S ORIGINÁLEM

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra historie

